

Den røde tråd

»Hvad er socialismen i dag«, »hvilke holdninger til socialismen findes der idag på den danske venstrefløj«; – det er de dyre spørgsmål i den socialisme-quis, som Ole Krogh og Niels Mulvad iscenesætter i pol rev nr 485 og 486.

Et stort anlagt spil, som desværre skæmmes af et for lille spillemateriale. Kun VS, DKP, SAP, KAP, Fkk og DKPml var indbudt til quisen. Det næstældste og største parti på venstrefløjen, SF var udelukket fra det gode selskab.

Åbenbart mener Krogh og Mulvad ikke, at folkesocialismens tredje vej til socialismen hører hjemme på den danske venstrefløj. Folkesocialismen har ifølge dem åbenbart ingen holdning til socialismen. Og det er jo et radikalt standpunkt. For et er at betragte SF's vej som et vildspor; noget helt andet et »overse«, at den vej udgør et af budene på socialisme. Et er at være politisk uenige med SF'erne, noget helt andet at frakende dem socialistiske holdninger – og dvs at »udvise« den stadig voksende gruppe af mennesker, der støtter SF's linie, fra venstrefløjens rækker.

Som man spørger, får man svar – og det var heller ikke ligefrem svar til 48.000 kronersklassen, der prægede denne ensidige quis. For når den folkesocialistiske strømning fra starten var udelukket, blev quisen på forhånd dømt til at give misvisende svar på »hvad socialismen er idag«; den var dømt til at tage en svag »puls på de holdninger til socialismen, der findes i dag«; og den var dømt til at tegne et skævt billede af »venstrefløjens« krise – som ligestilles med de seks små venstrefløjspartiers særlige krise.

Behovet skriger ikke

»Udelukkelsen« af SF bliver ikke mindre forunderlig af, at Kroghs og Mulvads diagnose på »venstrefløjens« krise og deres recepter til løsning af denne krise langt hen tilsvarede SF-synspunkter (og det skyldes næppe, at Mulvad og Krogh ikke ønsker at tilhøre venstrefløjen eller at deres gode råd ikke er socialistisk mente).

Ingen SF'ere vil nægte at skrive under på, at der er »behov for en realistisk og tiltalende socialisme, der bygger på nutidens erfaringer og udfordringer«. Men til gengæld vil disse SF'ere nok ikke mene, at behovet er så »skrigende« igen, ud fra den betragtning at det allerede langt hen er indfriet af SF's tilbud. De vil her

henvise til, at SF netop blev dannet ud fra et kritisk opgør med den eksisterende »socialisme« og ud fra ønsket om at udvikle en ny og mere realistisk her-og-nu-orienteret reformpolitik med socialistisk sigte.

Man kan selvfølgelig diskutere – og det gør Krogh og Mulvad ikke – om SF udgør et særligt heldigt »svar på nutidens udfordringer«. Men man skal ikke tvivle på, at netop SF har set det som sin opgave at give et sådant svar.

Og jeg vil her vove den påstand, at sammen med VS er SF det parti, som står nærmest det nye udogmatiske venstres jagt efter nye veje til socialismen. Hvorimod halv-stalisterne i DKP, trotskisterne i SAP og »maoisterne« i KAP og mafiaen i FKK mere tilhører det gamle dogmatiske venstre – og som sådan hverken har lært alverden af »de fejl, som er gjort i forsøgene på at stable

debat

socialistiske samfund på benene« eller har evnet en politisk strategisk nytænkning, som tilsvare »nutidens udfordringer«. Og »Stalin-orglerne« i DKPml, ja de hører mere hjemme på Sankt Hans end i en venstrefløjens-quis.

At tænke sig om

Pudsigt nok slutter Krogh og Mulvad deres dobbelt-artikel med at distancere sig fra den »venstrefløj«, de selv samlede til quisen. De ender med at efterlyse et socialistisk »forsvar for og krav om at videreudvikle de demokratiske æggeskalsinstitutioner, folketing og kommunalbestyrelser, som borgerskabet måske vil forsøge at knuse. Det ville »– som de siger –« være ærgerligt for venstrefløjen, hvis den ikke havde tænkt på den mulighed«.

Ja, det ville det så sandeligt. Men så er det jo heldigt, at SF for længst har tænkt på det. For når SF ønsker at medtænke vor folkestyre-tradition i vejen til socialismen, skyldes det ikke kun, at partiet mener, at parlamentarismens form for politisk demokrati har en selvstændig demokratisk socialistisk værdi; men også fordi partiet har indset, at venstrekræfterne nemmere kan vinde folkelig opbakning og dermed stå ulige stærkere i en tilspidset overgangssituation, hvis det er borgerskabet og ikke dem selv, der begynder med at bryde

vort politiske demokratis spille-regler.

Endvidere må enhver SF'er glæde sig over, at Krogh og Mulvad savner »mere konkrete bud på en kombination af de to valgmoder (parlamentarismens og rådsdemokratiets, HJV), der bevarer fordelene ved dem begge«. For blot at tænke i sådanne dobbelt-demokratiske baner er et stort skridt bort fra quisens snævre »venstrefløj« i retning af SF's nuværende demokrati-opfattelse.

Op gennem 70'erne bevægede SF sig nemlig under inspiration fra det nye venstre bort fra larsenismens mere ensidige parlamentsfiksering hen imod en kombination af parlamentarismens politiske demokrati på overordnet niveau og af rådernes økonomiske og sociale demokrati i basis. En strategisk nytænkning, – selv i international sammenhæng – som blev stadfæstet i partiets nye principprogram fra 1980.

Ser vi bort fra, at DKP i mange år har været en uklar tilhænger af parlamentarismen (og en klar modstander af rådsdemokratiet), så er det meget nyt, at VS og KAP er begyndt at få en principiel (og ikke blot taktisk) respekt for parlamentarismen. Det er først nu i forlængelse af diskussionen om »røde undtagelse«, at de er begyndt at bevæge sig bort for det ensidige rådsdemokrati i retning af en kombination af parlamentarisme og rådsdemokrati. Og denne politiske metamorfose er langt fra fuldført, og muligvis bliver den det aldrig. Det afhænger af hvilke fraktioner, der vinder.

Så når Krogh og Mulvad savner konkretiseringer af den dobbelt-demokratiske strategi, havde det været mere nærliggende at inddrage det eneste parti, der allerede er principielt afklaret omkring denne strategi, og som er i fuld gang med at konkretisere denne. □

Hans Jørgen Vodsgård,
medlem af SF